

gen kun faae sin Villie med det og det, thi naar det egentlig kommer til Afgjorelse, have vi i vor Magt ikke at reise os, men at blive siddende og derved forhindre, hvad man maa-
 skee har isinde. Men det har viist sig, at naar Tiden kom, vare Forholdene, som Følge af vor allerede tagne Beslutning, saaledes for-
 andrede, at vi vare nøbde til at gaae ind paa det, vi netop ikke vilde. Jeg skal ikke dvæle mere derved, thi der er vist mange af de Her-
 rer, der have en levende Erindring derom, selv fra de senere Aar, men jeg skal blot minde om 1852, da det gjaldt om Heelstaten og Grundlovens Indskrænkning til Kongeriget alene. Det gjælder altsaa om at være varsom
 itide og ikke gaae ind paa en Vej, der kan føre langt videre, end man vil; det gjælder efter min Vistnelse dobbelt derom i denne Sag, fordi her er Tale om at danne en Commis-
 sion, der skulde være ligesom en Kirkes Røst, en Repræsentation, hvorigjennem man kunde høre Kirken. Det er efter min Mening en
 fuldstændig Umulighed; en Kirkecommission, der er valgt af Kongen, kan aldrig blive en Røst fra Kirken; thi, for at den skulde være
 det, maatte den være valgt af Menigheden; kun hvad der udgaaer fra Menigheden, kan i en evangelisk-lutherisk Kirke kaldes en Røst
 fra Kirken. Derfor er det netop farligt at bevilge Penge til en saadan Commission; thi hvad den ikke er og ikke kan være, kan den dog
 let faae Skindet af, og er det end ganske vist kun et Skin, kan dog selv et Skin ogsaa lidt i Poli-
 tiken faae en stor Magt. Hvem skulde have troet, at Landemoderne, som bestaae af konge-
 valgte Biskopper og Provstier, skulde kunne gives ud for en Repræsentation af Geistligheden, end
 sige af Kirken, og dog have vi jo hørt, at Mange have sagt det, og at Landsthinget har afviist Lovforslag, fordi de ikke vare behandlede
 der. Vi kunne let ved saaledes at vedblive paa den tidligere begyndte Vej at give vort
 Minde til Nedsættelsen af en Commission, for-
 anledige, at der efterhaanden udvikler sig en Praxis, som gjør, at vi slet ikke kunne komme

til her at give nogenstomhelst Lov om kirkelige Anliggender, uden at den f. Ex. af det andet
 Thing først er bleven henviist til en Kirkecom-
 mission, og en saadan Praxis kan da efter-
 haanden blive en Kirkeforfatning paa en Maade, som er ligesom mod Grundloven, men som
 alligevel kan blive saa mægtig, at vi ikke ere istand til at rokke den. Jeg troer saaledes, at en Kirkecommission, netop fordi der derved vil
 fremkalde og næres Anstuelser og Forhaab-
 ninger, som man maatte ønske horte, kan blive i høi Grad farlig for os, og naar man saa
 henviser til de gode Følger, den kunde have, er jeg heller ikke istand til at see dem. Den
 ærede Minister har nylig henviist til, at Sog-
 nebaandets Løsning blev forberedt ved den forrige Kirkecommission. Der er tidligere sva-
 ret til en lignende Henvisning, at Sogne-
 baandsløsningsloven vist vilde være kommen frem uden Kirkecommissionen; ja, jeg tør maafee sige,
 at det vilde have været godt, om den var kommen frem uden Kirkecommissionen; thi saa vilde den
 vel være bleven givet langt fuldstændigere, end den blev; thi det maade vi jo erindre, at, som Sog-
 baandsløsningen blev givet, er den kun meget ufuldkommen tilstede; der er en Mængde Hin-
 dringer for dens Gjennemførelse i Livet, og disse Hindringer har det hidtil været saa van-
 skeligt at faae ryddede af Veien, at vi jo netop maae mærke det i dette Dieblis, da vi vilde
 søge at gjøre Sognebaandsløsningsloven mere praktisk end hidtil. Det er jo netop det, man
 ikke vil, og vi kunne høre Mænd, der have siddet i Kirkecommissionen, erklære, at det var
 ingenlunde Meningen med Sognebaandsløs-
 ningen, at den skulde føre til noget Saadant som det, der nu er Tale om. Svergang vi
 have villet en lille Udvidelse af den, har man jo mødt os med, at det var kun en Undta-
 tagelse, man vilde indrømme; man vilde paa ingen Maade, at det skulde kunne blive almin-
 delig Brug. Man vil derfor have alle de Hindringer og Baand bevarede, som nu findes. Jeg troer altsaa, at man just ikke skal glæde sig for meget over den Indflydelse, som Kirke-